

Súd: Okresný súd Kežmarok
Spisová značka: 5P/146/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8418201961
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 12. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Štefan Ťažký
ECLI: ECLI:SK:OSKK:2018:8418201961.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Kežmarok v právnej veci starostlivosti súdu o maloletú C. R., T. XX.XX.XXXX, maloletého Q. R., nar. XX.XX.XXXX a maloletú Y. R., T. XX.XX.XXXX, všetci trvale bytom M. XX, XXX XX Ľ., toho času v Detskom domove G. H., so sídlom U. XX/X, G. H., zastúpené procesným opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Y., deti rodičov: matky W. D., T. XX.XX.XXXX, U. H. M. XX, XXX XX Ľ., U. Č. H. C. XX, XXX XX R., Č. M. a otca N. R., T. XX.XX.XXXX, U. H. M. XX, XXX XX Ľ., za účasti Detského domova G. H., a Okresnej prokuratúry Kežmarok, v konaní začatom z úradnej povinnosti o nariadenie ústavnej starostlivosti, t a k t o

rozhodol:

I. N a r i a d ť u j e ústavnú starostlivosť nad maloletými deťmi C. R., T. XX.XX.XXXX, Q. R., T. XX.XX.XXXX a Y. R., T. XX.XX.XXXX, ktoré budú umiestnené v Detskom domove G. H.Á., so sídlom U. XX/X, XXX XX G.Š. H..

II. Matka W. D., T. XX.XX.XXXX je p o v i n n á prispievať na výživu maloletých detí C. R., T. XX.XX.XXXX, Q. R., T. XX.XX.XXXX Z. Y. R., T. XX.XX.XXXX, na každé dieťa mesačne sumou rovnajúcou sa 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrované nepľnoleté dieťa alebo nezaopatrované dieťa podľa zákona č. 601/2003 Z. z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov, a to vždy vopred do 20. dňa v mesiaci na účet Detského domova G. H., so sídlom U. XX/X, XXX XX G. H., počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku.

III. Otec N. R., T. XX.XX.XXXX je p o v i n n ý prispievať na výživu maloletých detí C. R., T. XX.XX.XXXX, Q. R., T. XX.XX.XXXX Z. Y. R., T. XX.XX.XXXX, na každé dieťa mesačne sumou rovnajúcou sa 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrované nepľnoleté dieťa alebo nezaopatrované dieťa podľa zákona č. 601/2003 Z. z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov, a to vždy vopred do 20. dňa v mesiaci na účet Detského domova G. H., so sídlom U. XX/X, XXX XX G.G. H., počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku.

IV. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd v Kežmarku Uznesením zo dňa 28.8.2018 začal konanie vo veci nariadenia ústavnej starostlivosti nad maloletými deťmi C., Q. Z. Y. R. a o nariadení neodkladného opatrenia z úradnej povinnosti podľa ustanovení § 23 ods. 2, § 24 a § 27 Zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CMP,“). Dôvodom začatia konania o nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletými deťmi C., Q. Z. Y. R. bola skutočnosť, že nad deťmi bolo opakované nariadené výchovné opatrenie, ktoré sa malo skončiť dňom 2.9.2018. Otec maloletých detí nie je schopný zabezpečovať starostlivosť o maloletých a matka maloletých o deti nejavila záujem.

2. Súd uznesením zo dňa 30.8.2018 pod č.k. XP XXX/XXXX - 5 ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 28.9.2018 nariadil neodkladným opatrením na čas do právoplatného skončenia vo veci samej odovzdanie maloletých detí C., Q. Z. Y. R. do ústavnej starostlivosti Detského domova G. H. a zároveň zaviazal oboch rodičov prispievať na ich výživu na každé dieťa samostatne mesačne sumou rovnajúcou sa 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo nezaopatrené dieťa podľa zákona č. 601/2003 Z.z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov na účet Detského domova G. H.. Súd pri uložení neodkladného opatrenia vychádzal z vypracovanej správy Úradu práce sociálnych vecí a rodiny v Y., kde bolo konštatované, že uloženie opakovaného výchovného opatrenia, ktorým bolo nad maloletými deťmi R. nariadený pobyt v Centre sociálnych vecí v Y.I., Y. G. Y., neplní svoj účel. Uložené opakované výchovné opatrenie zanikne dňa 2.9.2018, pritom rodinné a sociálne pomery maloletých detí nie sú upravené z dôvodu, že matka sa zdržiava v Č. M., otec maloletých detí bol prepustený z výkonu trestu odňatia slobody pre závažné ochorenie pre ktoré nie je schopný zabezpečovať starostlivosť o maloletých, bolo potrebné, aby v záujme ďalšieho priaznivého vývinu maloletých súd nariadil neodkladným opatrením zverenie ich do starostlivosti S. S. D. G. H..

3. Súd v predmetnej veci vykonal dokazovanie, oboznámil sa s pripojenými spismi Okresného súdu v Y., so správami o maloletých deťoch a rodinnom prostredí maloletých detí ako aj výpoveďami prítomných účastníkov na vytyčenom pojednávaní.

4. Súd v predmetnej veci vytyčil pojednávanie na deň 10.12.2018, na ktoré sa nedostavili rodičia maloletých detí, ktorí doručenie mali vykázané, svoju neúčast' na vytyčenom pojednávaní z vážnych dôvodov neospravedlnili, preto súd konal v ich neprítomnosti.

5. Z pripojeného spisu Okresného súdu v Y. pod sp. zn. XP XXX/XXXX súd zistil, že navrhovateľ Úrad práce sociálnych vecí a rodiny v Y. podal na Okresný súd dňa 31.8.2017 návrh na vydanie neodkladného opatrenia o nariadení výchovného opatrenia v zmysle ustanovení § 37 ods. 3 písm. b/ a ods. 2 písm. b/ Zákona o rodine u maloletých detí N., C., Q. Z. Y. R. za účelom zabezpečenia odbornej pomoci maloletých deťom a zabezpečenia úpravy rodiny a sociálnych pomerov maloletých detí. Pobyt sa vykoná v zariadení Krízového strediska v Y. Uznesením z dňa 6.9.2017 pod č.k. 5P XXX/XXXX-XX, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 30.3.2018 súd vyhovel návrhu Úradu práce sociálnych vecí a rodiny v Y..

6. Zo spisu pod sp. zn. 5P XXX/XXXX súd zistil, že stará matka maloletých detí R. I. R. podala na Okresný súd v Kežmarku dňa 4.10. 2017 návrh na zverenie do náhradnej osobnej starostlivosti maloletého vnuka N. R.. Súd v predmetnom konaní rozhodol neodkladným opatrením vydaným uznesením z dňa 2.3.2018 pod č.k. 5P 155/2017 - 35, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 27.4.2018, o nariadení opakovaného uloženia výchovného opatrenia nad maloletými deťmi C., Q. Z. Y. R. a to pobyt v zariadení Centra sociálnych služieb v Y., Krízové stredisko Y. najdlhšie však na 6 mesiacov odo dňa nariadenia tohto neodkladného opatrenia, zároveň nariadil odovzdanie maloletého N. R. do náhradnej osobnej starostlivosti starej matke I. R., rodenej S.. Oboch rodičov zároveň zaviazal prispievať na výživu maloletých detí v zmysle ustanovení § 62 ods. 3 Zákona o rodine. Súd v predmetnej veci vo veci samej rozhodol rozsudkom zo dňa 13.8.2018 pod č.k. 5P XXX/XXXX - 86, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 21.9.2018, ktorým zveril maloletého N. R. do náhradnej osobnej starostlivosti starej matke I. R., rodenej S., oboch rodičov zaviazal prispievať na výživu maloletého N. mesačne vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona, ktoré sú povinní platiť na účet Úradu práce sociálnych vecí a rodiny v Y.. Zároveň v bode 4/ predmetného rozsudku vylúčil na samostatné konanie vec nariadenia výchovného opatrenia podľa § 37 ods. 8 Zákona o rodine nad maloletými deťmi C., Q. Z. Y. R. začaté z úradnej povinnosti.

7. Zo správ o maloletých deťoch R. a ich rodičov súd mal zistené, že maloletá C. Q. Z. Y. R. pochádzajú z mimomanželského vzťahu rodičov W. D. Z. N. R., ktorí žili vo vzťahu druh a družka. Matka odišla zo spoločnej domácnosti, zdržiava sa v Č. M., D. R., okrem vyživovacej povinnosti k deťom pochádzajúcim z družského vzťahu s N. R., matka má vyživovaciu povinnosť, k dcére, ktorá je umiestnená v Ú. D. Č. M.. Maloletý N. R. bol rozhodnutím tunajšieho súdu zverený do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky Moniky R.. Matka o maloleté deti neprejavuje záujem. Otec maloletých detí je t.č. v Ústave pre výkon trestu odňatia slobody D. C.B. a nemôže zabezpečovať ich výchovu a starostlivosť. C. je žiačkou X. M. F. Š. D. G.Š. H., jej rozumové schopnosti sú v strednom až dolnom pásme priemeru. Maloletý Q. navštevuje I. Š. D. G. H., jeho rozumové schopnosti sú v pásme priemeru nerovnomerne rozložené, ľahko podpriemerná grafomotorika, porucha vizuomotoriky, reč je dyslalická, zajakáva sa, má odklad

povinnej školskej dochádzky o jeden školský rok. Maloletá Y. má 3 roky a navštevuje Materskú škôlku. Od umiestnenia maloletých detí v Detskom domove v G. H. sa neuskutočnil zatiaľ žiaden kontakt s biologickou rodinou. Rodičia neprispievajú na výživu maloletých detí.

8. Procesný opatrovník ustanovený maloletým deťom pre toto konanie - Úrad práce sociálnych vecí a rodiny v Y. na pojednávaní uviedol, že otec maloletých detí je vo výkone trestu odňatia slobody v Ústave pre výkon trestu odňatia slobody v C., s deťmi sa nekontaktuje, nezaujíma sa o nich a na ich výživu žiadnym spôsobom neprispieva. Matka maloletých detí žije v Č. M., o deti nejaví žiaden záujem, na ich výživu žiadnym spôsobom neprispieva. Poukázal, že nenašli sa príbuzní, ktorí by mali záujem o zverenie detí do náhradnej starostlivosti, preto navrhli, aby súd nariadil ústavnú starostlivosť nad maloletými deťmi C., Q. R., ktoré sa bude vykonávať v zariadení Detského domova v G. H. s zdôraznením, že rodičia nemôžu a nevedia zabezpečiť výchovu a starostlivosť o maloleté deti.

9. Zástupca Detského domova v G. H. poukázal na správu, ktorú vypracovali a zaslali súd o maloletých deťoch, poukázali, že zorganizovali prípadové konferencie ohľadom zistenia zadaptovanie detí biologickej rodine, prípadne u najbližších príbuzných, za účelom sanácie rodinného prostredia. Kontaktovali príbuzných matky v Č. M., ktorí na prípadovú konferenciu neprišli, taktiež nereagovali ani príbuzní zo strany otca. Vyjadrili súhlas, aby súd v záujme maloletých detí nariadil nad maloletými deťmi ústavnú starostlivosť.

10. Do konania o nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletými deťmi R. vstúpila Okresná prokuratúra v Y. na základ ustanovení § 13 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku s poukazom na ustanovenie § 19 ods. 1 písm. b/ Zákona č. 153/2001 Z.z. o prokuratúre v znení neskorších zákonov. Na vytýčenom pojednávaní prokurátor poukázal na doteraz vykonané dokazovanie, poukázal na nezáujem a nemožnosť rodičov zabezpečiť výchovu a starostlivosť o maloleté deti, preto navrhol, aby súd nariadil v záujme maloletých detí ústavnú starostlivosť, ktorá bude realizovaná v Detskom domove G. H..

XX. Podľa § 54 ods. 1 Zákona č. 36/2005 Z.z. Zákona o rodine (ďalej len „Zákon o rodine,“) náhradná osobná starostlivosť a pestúnska starostlivosť majú prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, a ak to nie je možné do pestúnskej starostlivosti.

12. Podľa § 54 ods. 2 písm. b/ a c/ Zákona o rodine súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť, len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka, alebo uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 nevedlo k náprave.

13. Podľa § 54 ods. 5 Zákona o rodine súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

14. Súd v predmetnom konaní mal za preukázané, že výchovné opatrenia uložené podľa ustanovení § 37 ods. 3 písm. b/ Zákona o rodine, ktorým účel bolo zabezpečenie úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa, nevedli k náprave. Matka maloletých detí sa zdržiava mimo územia Slovenskej republiky - D. Č. M., o deti neprejavuje záujem. Otec maloletých detí je v Ústave na výkon trestu odňatia slobody. Je potrebné konštatovať, že rodičia nemajú záujem a nemôžu zabezpečiť riadnu výchovu a starostlivosť o maloleté deti. Výchova detí je vážne ohrozená, deti nie je možné zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti ani pestúnskej starostlivosti, z dôvodu, že o ne neprejavili záujem príbuzní ale ani iné osoby, preto súd rozhodol o nariadení ústavnej starostlivosti, tak ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku a zároveň rozhodol, že ústavná starostlivosť sa bude vykonávať v zariadení Detského domova v G. H..

15. Podľa § 81 ods. 1 Zákona o rodine ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

16. Podľa § 81 ods. 2 Zákona o rodine súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného zariadeniu, má toto zariadenie právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa, vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet maloletého dieťaťa.

17. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

18. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

19. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

20. S poukazom na vyššie citované zákonné ustanovenia, súd v rozhodnutí, ktorým nariadil ústavnú starostlivosť nad maloletými deťmi, zároveň uložil obom rodičom každému samostatne poskytovať výživné na maloleté deti, pri určení výšky vychádzal zo zistených sociálnych pomerov a majetkových pomerov oboch rodičov. Preto súd výšku výživného určil s poukazom na ustanovenie § 62 ods. 3 Zákona o rodine a to v minimálnej výške stanovenej zákonom, tak ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

21. Podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

22. Podľa § 57 CMP o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

23. Podľa § 58 CMP o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

24. O trovách konania súd rozhodol s poukazom na vyššie citované zákonné ustanovenia tak, že žiadnemu z účastníkov konania nepriznal nárok na náhradu trov konania, nakoľko si náhradu trov konania účastníci ani neuplatnili.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Prešove prostredníctvom Okresného súdu Kežmarok, písomne. (§ 59 ods. 1 CMP)

V odvolaní sa má uviesť, ktorému súdu je určené, kto ho podáva, ktorej veci sa týka a čo sleduje, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh), musí byť podpísané a uvedená spisová značka konania. (§ 127 a § 363 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolanie. (§ 364 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. (§ 365 ods. 1 CSP)

Odvolať proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. (§ 365 ods. 2 CSP)

Odvolať možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. (62 ods. 1 CMP)

Odvolať dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.. (§ 62 ods. 2 CMP)

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1995/233/>> o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.